

RAAP-NOTITIE 2386

Plangebied Brinklaan te Heerde

Gemeente Heerde

**Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: Aveco de Bondt

Titel: Plangebied Brinklaan te Heerde, gemeente Heerde; archeologisch vooronderzoek:
een inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: september 2007

Auteur: *K.J. van den Berghe*

Projectcode: HEBR2

Bestandsnaam: N02386-HEBR2.doc

Projectleider: K.J. van den Berghe

Projectmedewerker: H. Ringenier

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 24442

Autorisatie: H.B.G. Scholte Lubberink

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 0294-491500

Leeuwendeldseweg 5b

telefax: 0294-491519

1382 LV Weesp

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 5069

1380 GB Weesp

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2007

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Aveco de Bondt
- *aanleiding onderzoek*: nieuwbouw appartementencomplex en winkels
- *datum uitvoering veldwerk*: 10 september 2007
- *lokale omstandigheden die van invloed zijn geweest op het onderzoek*: het plangebied is grotendeels bebouwd.

Locatiegegevens

- *plangebied*: Brinklaan/Stationsstraat
- *kadastrale gegevens*: gemeente Heerde, sectie K, nummers 8171, 7207 en gemeente Heerde, sectie B, nummers 3104 en 2469.
- *plaats*: Heerde
- *gemeente*: Heerde
- *provincie*: Gelderland
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 21B
- *plangebied in gebruik als*: bebouwd gebied
- *oppervlakte plan-/onderzoeksgebied*: ca. 0,5 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 199.310/489.090

Onderzoeksvragen

Wat is de mate van verstoring van de bodemopbouw in het plangebied en zijn daarin aanwijzingen aanwezig voor archeologische resten? Zijn er aanwijzingen voor grotere archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Het hier beschreven onderzoek is het veldonderzoek volgend op het op 27 juni 2007 reeds uitgevoerde bureauonderzoek. Zie Zielman (2007) voor de resultaten van het bureauonderzoek.

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: regelmatige verdeling over plangebied
- *gebruikt boormateriaal*: Edelmanboor 15 cm
- *totaal aantal boringen*: 6
- *maximaal geboorde diepte*: 2,0 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989; zie bijlage 1).
- *X-/Y-coördinaten boringen*: bepaald aan de hand van de bestaande bebouwing

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch)*: tot circa 70 cm -Mv komt matig grof dekzand voor. Dit vormt een dunne laag (< 0,5 m) op verspoelde stuwwalafzettingen (zand en grind van de stuwwal van de Veluwe). In de top van het dekzand heeft zich een podzol gevormd. Hierop heeft men vanaf het midden van de 19e eeuw een plaggendek opgeworpen (Otten, 1990). Resten hiervan komen tot circa 25 cm -Mv voor. De bovenste laag bestaat uit de huidige bouwvoor (regelmatig omgezette grond).
- *mate van verstoring*: zeer ernstig. In het grootste deel van het plangebied is de bodem verploegd tot ver in de C-horizont (> 1 m -Mv). Hierdoor is de context van eventueel aanwezige archeologische resten geheel verstoord.
- *Archeologische indicatoren in boringen*: er zijn geen relevante archeologische indicatoren aangetroffen. Er is slechts een kleine strooiing van materiaal uit de late 19e en 20e eeuw aanwezig, in enkele gevallen ver onder het maaiveld.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De diepere ondergrond van het plangebied bestaat uit verspoeld stuwwal materiaal dat is afgedekt door een dunne laag dekzand. In de top van dit dekzand heeft zich in het verleden, door in- en uitspoeling van bodemzouten en humus, een podzol gevormd. De top van het oorspronkelijke oppervlak heeft rond circa 70 cm -Mv gelegen. Op basis van de datering van de archeologische resten blijkt dat men het gebied, ten behoeve van de landbouw, vanaf het midden van de 19e eeuw heeft opgehoogd met plaggen (zogenaamd esdek of enkeerd). De top van dit plaggendek, de bovenste 25 cm, is regelmatig geploegd/omgezet en vormt zo de huidige bouwvoor. Bij de bouw van de huidige panden zijn grote delen van het

plangebied diep, tot circa 25 cm in de natuurlijke ondergrond, verstoord. De context van eventueel aanwezige archeologische resten is hierdoor geheel verstoord waardoor het gebied geen archeologische informatie meer bevat.

Aanbevelingen

Vanwege de diepe verstoring van de bodem en het ontbreken van relevante archeologische indicatoren wordt er geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen.

- *contactpersoon overheid*: mevr. M. de Rooy (provinciaal archeoloog).
- *contactpersoon RAAP*: dhr. K.J. van den Berghe (projectleider RAAP).

Literatuur

- Brinkkemper, O., e.a. (redactie)**, 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Otten, D.** 1990. *Ontstaan en betekenis van de weg- en straatnamen in Heerde*. Gysbers & Van Loon, Arnhem.
- ROB**, 2005. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) versie 2.1*. Ontleend aan <http://www.archis.nl>.
- Zielman, G.** 27 juni 2007. *Bureauonderzoek archeologie plangebied Brinklaan te Heerde, gemeente Heerde*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.